

Het onderkennen van de relaties tussen de NORA thema's: IAM, Privacy en Beveiliging

Fatema Altae
Afstudeerstage (ISM)
De Haagse Hogeschool

1

In vervolg op het eerdere onderzoek naar relaties tussen NORA thema's heb ik praktijkgericht onderzoek uitgevoerd naar de relatie tussen de 3 thema's Identity en Access Management (IAM), Privacy en Beveiliging.

Hoe kan de samenwerking en kennisdeling van thematrekkers en expertgroepen worden gestimuleerd

door de samenhang vast te leggen tussen de NORA thema's Privacy, Beveiliging en Identity & Acces Management

zodat het kennisdelingsplatform [NORAonline.nl](https://noraonline.nl) verbeterd wordt?

De overheid werkt veelal vanuit programma's die elk de focus hebben op 1 onderwerp en waarbij relatief weinig tijd wordt genomen om de samenhang met parallele programma's te onderzoeken. Dat resulteert in sub-optimale resultaten.

Aanleiding onderzoek: We zien dat veel onduidelijkheid ontbreekt binnen de NORA, of juist een overvloed aan onbegrijpelijke informatie voor de gebruiker. Daarnaast wordt de actualiteit van de NORA- thema's niet genoeg bijgehouden, door gebrek aan periodieke samenwerking.

Ik heb de samenhang onderzocht tussen 3 onderwerpen Met als doel te achterhalen op welke wijze de relaties tussen NORA thema's het beste kunnen worden vastgelegd in de NORA-Wiki. Daarnaast moet daarmee duidelijk worden welke invloed de samenwerking tussen de thematrekkers en experts heeft bij het beheer en actueel houden van thema's in de NORA

Aanpak

Informatie van de thema's op NORAonline.nl als uitgangspunt genomen.

Getoetst aan theorie op het internet.

Getoetst aan de mening van de huidige thema-trekkers en experts.

Gezocht naar relaties van de thema's met diverse NORA-onderdelen.

Bevindingen vastgelegd in een Miro-bord.

Resultaten samen met de thema-trekkers bepaald.

Resultaten opgenomen in de NORA:

[De samenhang tussen Privacy, Beveiliging en IAM - NORA Online](#)

Dit zijn de stappen die zijn doorlopen:

Uitgangspunt was dat ik zo veel mogelijk her-gebruik wilde maken van reeds aanwezige kennis en ervaring bij de expertgroepen van de NORA.

Het meest spannende was daarom het zoeken naar relaties tussen de thema's via samenhang met bestaande NORA-onderdelen !

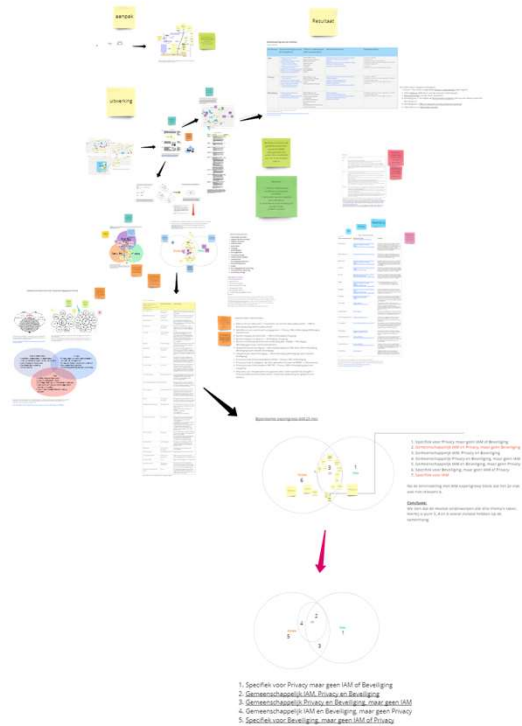
De relatie-voorstellen zijn getoetst aan theorie, en door de mening van de thematrekkers/experts.

Bevindingen zijn vastgelegd in een MIRO-bord, de resultaten zijn bepaald met de thematrekkers.

Concrete acties

- Invalshoeken:
 - Onderwerpen
 - Dienstverleningsconcept
 - Generieke functies
- Werk(sessie)s thematrekkers
 - Expertise
 - Definities
 - Venndiagram

https://miro.com/app/board/uXjVOlgTiCg=

De gehele zoektocht naar relaties is in kaart gebracht via het Miro-bord zie link.

Om de relaties in kaart te brengen zijn de volgende invalshoeken gebruikt:

Thema's onderwerpen

Dienstverleningsconcept

Generieke functies; De relaties op basis daarvan is door de beperkte tijd van mijn stage nog niet goed uitgewerkt.

Kwaliteitsdoelen

Architectuurprincipes; de relaties deels uitgewerkt maar nog niet geverifieerd.

Hiertoe zijn 3 bijeenkomsten met de thematrekkers geweest en een bespreking in de expertgroep IAM.

De experts zijn daarbij zelf aan de slag gegaan met het leggen van relaties tussen de thema's: het is hun vakgebied en zij hebben hun eigen inzichten verrijkt met inzichten van hun collega's.

Mijn taak was om hen vooral te verwijzen naar informatie uit de NORA, en vragen gesteld over hun kijk naar de relaties vanuit deze invalshoeken.

-De experts van de thema's zijn bekend, maar het is niet meer gelukt om dat in de wiki gestructureerd vast te leggen.

MIRO:

Frame 7 'De eerder vastgestelde thema's onderwerpen door experts'

Tabel 'thema's definiëren' met de relevante onderwerpen (geprioriteerd)

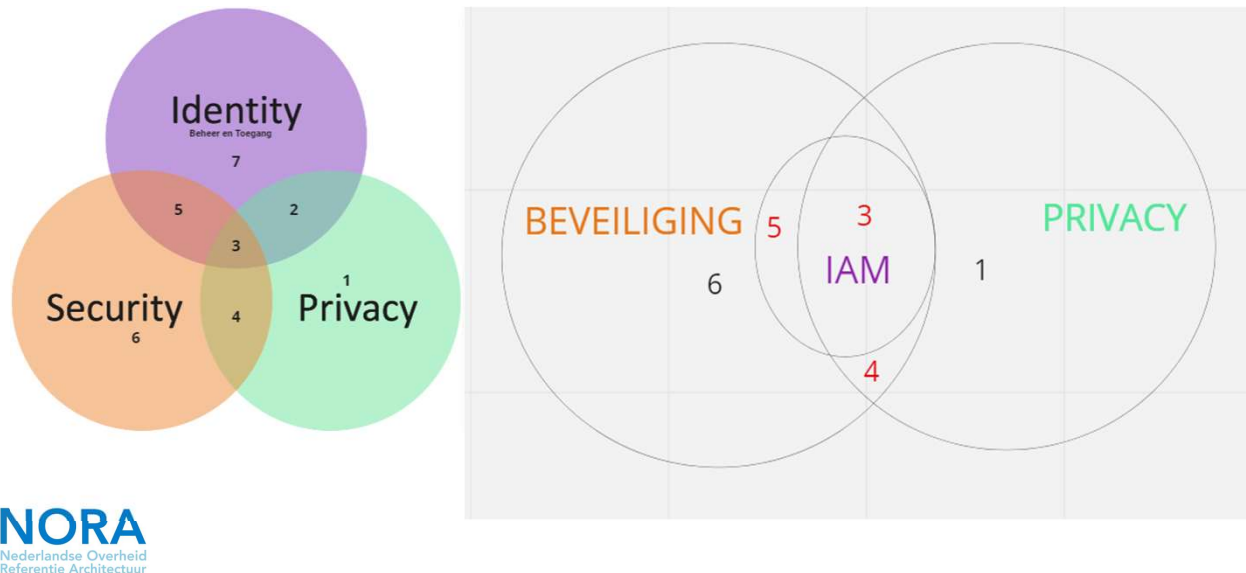
Dienstverleningsconcept 'de 8 capabilities'

Venndiagram 1 'Hoe kijken de thematrekkers/experts zelf naar de relaties tussen de drie thema's?'

Venndiagram 2 'IAM can improve security and protect privacy!' geprioriteerde onderwerpen door de experts bewerkt

Tabel thema's en Generieke functies

Resultaat

NORA
Nederlandse Overheid
Referentie Architectuur

Hier zien we het eind-resultaat van de samenhang tussen de thema's op basis van de beschrijvingen en de gerelateerde onderwerpen.

De nummers komen overeen met de 7 theoretisch mogelijke vlakken tussen 3 cirkels:

1. Specifiek voor Privacy maar geen IAM of Beveiliging
2. Gemeenschappelijk IAM en Privacy, maar geen Beveiliging
3. Gemeenschappelijk IAM, Privacy en Beveiliging
4. Gemeenschappelijk Privacy en Beveiliging, maar geen IAM
5. Gemeenschappelijk IAM en Beveiliging, maar geen Privacy
6. Specifiek voor Beveiliging, maar geen IAM of Privacy
7. Specifiek voor IAM

Na de kennisdeling met de thema-trekkers en de IAM expertgroep bleek dat het 2^e en 7^e vlak niet relevant zijn.

Van de 16 onderkende onderwerpen bleken 12 tenminste 2 thema's te raken, met name op de vlakken 3, 4 en 5.

-We hebben gemerkt dat; Het werken met Venndiagrammen om de beschrijvingen en onderwerpen van thema's onderling aan elkaar te relateren geeft snel en helder resultaat.

Gezien het aantal raakvlakken dat op die wijze tussen thema's kan bestaan (dat aantal is $n(n-1)+1$), is het beter om maximaal 3 thema's tegelijk met elkaar af te tasten qua relaties.

De NORA-wiki is zeer geschikt om semantische relaties tussen thema's en onderwerpen vast te leggen (ook visueel), maar minder geschikt om Venn-diagrammen daarvan te genereren (die moeten als afbeelding handmatig worden toegevoegd).

Conclusies

De thema's	Dienstverleningsconcept (8 Capabilities)	Thema's onderwerpen (deel onderwerpen)	Generieke Functies	Kwaliteitsdoelen
IAM	<ul style="list-style-type: none"> Bieden van een democratisch verkiezingsproces Machtigen en vertegenwoordigen Visie op dienstverlening, beleidsvorming en -evaluatie Bieden van een overzicht van de diensten van de overheid Diensten leveren volgens de afspraken Bieden van correctiemogelijkheden (Her)ontwerpen van een dienst 	Natuurlijk persoon Digitale dienstverlening Digitale identiteit Authenticatie Autorisatie Toegang Machtigingen Bevoegdheden Audits	Identificatie en Authenticatie van burgers en bedrijven Identificatie en Toegang voor ambtenaren Toegang Diensten beschikbaar maken voor vertegenwoordiging Machtigen en vertegenwoordigen Logging van systeem-gebeurtenissen	Vertrouwen, veiligheid; toekomstgericht; vindbaar, overzichtelijk, toekomstgericht; doeltreffend, passend, duurzaam, toegankelijk, transparant, noodzakelijk & gebundeld; ontvankelijk; Standaard, innovatief, informatieveiligheid & privacy;
Privacy	<ul style="list-style-type: none"> Bieden van een democratisch verkiezingsproces Machtigen en vertegenwoordigen Diensten leveren volgens de afspraken (Her)ontwerpen van een dienst Sturen op (verbetering van) de kwaliteit van dienstverlening 	Natuurlijk persoon Digitale dienstverlening Privacy by Design Audits Privacy beleid/ Besturing	Identificatie en Authenticatie van burgers en bedrijven Opslag van gegevens Logging van business-gebeurtenissen Logging van systeem-gebeurtenissen Interactie - NORA Online Visie op dienstverlening, beleidsvorming en -evaluatie	Vertrouwen, veiligheid; doeltreffend, passend, duurzaam, toegankelijk, transparant, noodzakelijk & gebundeld; Standaard, innovatief, informatieveiligheid & privacy; verantwoord;
Beveiliging	<ul style="list-style-type: none"> Bieden van een democratisch verkiezingsproces Diensten leveren volgens de afspraken (Her)ontwerpen van een dienst 	Natuurlijk persoon Digitale dienstverlening Informatiebeveiliging Continuïteit/ Beveiligingsincidenten Risicomanagement Audits Beveiligingsbeleid/ Besturing Security by Design	Opslag van gegevens Logging van systeem-gebeurtenissen Visie op dienstverlening, beleidsvorming en -evaluatie Logging van business-gebeurtenissen Interactie - NORA Online	doeltreffend, passend, duurzaam, toegankelijk, transparant, noodzakelijk & gebundeld; Standaard, innovatief, informatieveiligheid & privacy;

miro

Naast de onderwerpen zijn met name ook de relaties tussen thema's van belang met het Dienstverleningsconcept, de Kwaliteitsdoelen en Generiek functies. Hier zien we het overzicht van de relaties weer samengevat.

Advies

NORA Beheer: Neem initiatief om thema-trekkers en expertgroepen te laten verbinden

Gebruik daartoe Venndiagrammen met beschrijvingen en onderwerpen

Gebruik de input van zoveel mogelijk experts

Hou bij hoe actueel de thema's zijn van de expertgroepen

Publiceer in de NORA-wiki wie de experts zijn voor een thema

Het is echter nodig om vanuit NORA Beheer hier actief op te sturen.

-Veel experts /ICT-architecten zijn namelijk dagelijks druk bezet en het helpt hen als ze een reminder krijgen of hulp vanuit NORA Beheer.

Probeer elk kwartaal een paar thema's met elkaar te laten verbinden.

-Het gebruik van Venndiagrammen om daarmee relaties tussen thema's te duiden werkt zeer snel en inzichtelijk!

Het stimuleert het zoeken naar overeenkomsten en naar verschillen. Zo kan snel worden onderkend welke onderwerpen specifiek zijn voor een thema dan wel met een ander thema wordt gedeeld.

-Gebruik de input van zoveel mogelijk experts om de relaties/ invalshoeken te laten verifiëren, dus niet alleen door de thematrekkers. Want er kunnen andere perspectieven voorzien zijn die anders niet worden meegenomen.

-Hou altijd oog op de leden en bouw communities op door de juiste mensen met elkaar in contact te brengen, vragen op te pakken over de thema's, en actief de juiste personen voor te stellen aan de thematrekkers.